

Kázání Josefa Bartoška

Soběhrdy, 3.2.2019

Text Mt 19,16-26

Sestry a bratři, milí přátelé,

Slyšeli jsme dnes podobenství, které je velmi známé a které nás nechává dokonale chladné. Toto podobenství se nás určitě nijak netýká. Vždyť ten Matoušův kdosi, má mnoho majetku, je bohatý. To přece sám o sobě nikdo z nás neřekne. Přece neřeknu: Já jsem bohatý, já mám mnoho majetku. Bohatství je velmi relativní. Já přece nemám mnoho majetku, já mám, v nejlepším případě, tak akorát kolik potřebuju. Spíš mi ledacos schází, tak co. A to všechno, co tam ten náš kdosi dělal, tedy dodržoval příkázání, žil jako slušný člověk, to přece také všichni více méně děláme. Jenomže je to podobenství vůbec o majetku? Nebo je pouze o majetku? Vypadá to, jako že jo. Ježíš říká: těžko bohatý vejde do Božího království a o řádek dál: snáze projde velbloud uchem jehly než boháč do Božího království. Zarazit by nás mělo, když učedníci zděšeně říkají: „Kdo potom může být spasen?“ Tedy jako by nikdo nebo skoro nikdo nemohl být spasen. A Ježíš to zdánlivě potvrzuje: „U lidí je to nemožné, ale u Boha je možné všechno. „Vyplývá snad z toho, že byli všichni bohatí? To sotva. A, nebo to podobenství mří jinam? Co to vlastně Ježíš chtěl po onom člověku?

Než se pokusím formulovat odpověď, připomenu vám jednu knihu. Je to Obyčejný život od Karla Čapka. Kdysi to byla povinná četba, a tak nechala člověka stejně v klidu jako to dnešní podobenství. O co tam jde. Je to příběh obyčejného, tuctového člověka, takové šedé myšky, která ničím zvláštním nevyniká. Ale Čapek popisuje vnitřní já tohoto člověka jako průvod jedinců, z nichž každý je nositelem nějaké vlastnosti. A chování určuje ten, který jde na špici zástupu. Ti jedinci se v různých životních periodách střídají, někteří jsou tam často a na jiné se nedostane za celý život. Nikdy nedostanou příležitost se projevit, nikdy se nikdo nedoví, že i takové rysy v našem človíčkovi dřímaly. Nikdy neměl odvahu je prosadit do čela, nikdy neměl odvahu svěřit jim své vedení a jimi se řídit. Možná měl strach, možná se bál zesměšnění, možná se bál o majeteček své pověsti, možná byl jenom konformní, nevím. Ale vím, že v tom jsme si všichni hodně podobní.

Kterýpak malý kluk si řekne: nechci, aby mě vedl ten, co mlátí moji ségru, já ji přece mám rád a chci na ní bejt hodnej a nechci přivádět rodiče k zoufalství. Ať ten frajer vypadne, to přece nejsem já, já jsem úplně jinej.

Anebo. Kterýpak puberťák si řekne: nechci, aby mě vedl ten, co musí vypadat jako všichni ostatní ve skupině, aby byl in, nechci, aby mě vedl ten, co si musí vyzkoušet první cigaretu, která mu ani nechutná a laciné víno, po kterém zvrací. Vždyť já se přece chci vzdělávat, já chci prezentovat ideály pravdy a lásky, o kterých si sám pro sebe sním, nebo si o nich píšu básničky do šuplíku, za které se ten vepředu stydí. Ať vypadne. Já přece chci třeba sám dál pravdu hájit i když právě prohrává...

Kterýpak mladý muž si spočítá svoje příjmy a řekne: peněz mám dost, ale času na rodinu málo. Tak vyhodím z čela toho, který mi tvrdí, že to jinak nejde, že musím pořád pracovat, že jinak bychom nepřežili a který mi namlouvá-vždyť to přece děláš pro děti-aby sis pak jednou

od svých dětí vyslechl, že o to nestály a že způsob, kterým ses v kariéerním růstu prosadil prosadil-no fuj, darmo mluvit.

Kterýpak zralý muž v letech projevuje toleranci vůči názorům těch mladších. Proč nevyhodí toho, který mu říká, že nad jeho životní zkušenost není. Proč se tak zoufale drží pozice, na kterou už nemá. Proč si dokazuje svoje kvality milenkou. Proč nemá na čele toho skromného vzadu, který se nikam necpe, který vidí svět přejně a na druhé je laskavý? Vždyť přece sestup je stejně přirozený jako vzestup a já nepotřebuji být celý život hvězda.

A co starý člověk? Proč se jenom kouká dozadu? To už před ním nic není? Proč tam jde ten, který jenom nespokojeně nadává a kritizuje? Který vidí všechno negativně a vzpomíná na staré zlaté časy, na báječná léta, i když byly pod psa. Proč tam nejde ten, který se z každé životní události poučil, náležitě ji vyhodnotil a dnes má perly na rozdávání. Že o ně nikdo nestojí? Jó? Kolikrát jsi to zkusil? Sedmkrát? Sedmdesát sedmkrát? Tak vypakuj toho, co má furt jenom výmluvy. Že ho bolí klouby?! No a? Za rok budou víc.

Asi už vidíte, kam tím mířím. To podobenství je daleko širší než jenom o majetku, i když ani ten z něj není vyjmut. V každé životní situaci by měl člověk dělat dobré, dodržovat přikázání, jak mu Ježíš doporučuje: „Nebudeš zabíjet, cizoložit, krást, křivě svědčit, cti otce a matku, miluj svého bližního jako sám sebe. „a tak vejde do života, jak čteme. Chce-li být dokonalý, chce-li získat věčný život, musí postoupit ještě o krok. Čteme tam: „Chceš-li být dokonalý, jdi, prodej, co ti patří, rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne. „Přes ten majetek je to nejsnáze pochopitelné a také nejvíce zavádějící. Chce se tím říci: neboj se velkých kroků neboj se změn, které vypadají, jako bys měl přijít o všechnen majetek, bez kterého se domníváš, že nemůžeš být. Ve Třech mužích ve člunu, od Jeroma Klapky Jeroma je scéna, kdy hoši sepíšíou, co všechno sebou potřebují a když pak vidí tu obrovskou hromadu věcí, tak jim jasně dojde, že pod takovou tíhou by šel každý člun ke dnu a autor se zamýšlí: jak to, že ty lodičky našich životů nakládáme zátěží a haraburdím k neunesení a nevidíme, jak pod tou tíhou klesají a my tonem, když u těch obyčejných dřevěných lodí nám je to tak jasné.

Naposledy se tedy ještě vrátím k tomu přečtenému příběhu. Co by asi řekl tomu člověku Ježíš dnes? Chlapečku, ty máš na víc. Tak se neboj zbavit zbytečného haraburdí, které pokládáš za majetek, jehož ztráta by tě rozesmutila, uvolni si ruce pro aktivní činnost pro sebe i bližní, neboj se přilepit svým snům křídla, která jsi jim tak zbaběle ustříhl. Tak nebud' srab a vyraž za Ježíšem a projdeš uchem jehly a ani si toho nevšímneš. No tak na co ještě čekáš, chlapečku? Jo a pro holčičky to platí taky. Pro všechny v každém věku.

Amen